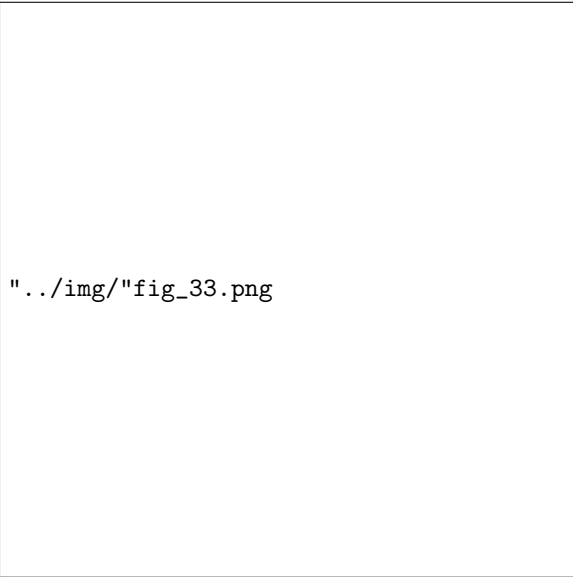

Chcemy dojść do tw Lebesque.

Twierdzenie 1. (Lebesque) Niech P - zbiór nieciągłości funkcji $f : D \rightarrow \mathbb{R}$, f - ograniczona na D , D - ... jest zbiorem miary Lebesque'a zera $\iff f$ - całkowalna na D .

Wiemy, że f - całkowalna $\iff$

$$\forall_{\varepsilon > 0} \exists \Pi |\overline{S}(f, \Pi) - \underline{S}(f, \Pi)| < \varepsilon.$$

"../img/"fig_33.png

Ostatnio pokazaliśmy, że

$$A_\varepsilon = \{x \in A, O(f, x) \geq \varepsilon\}, \text{ to } A_\varepsilon \text{ jest zbiorem domkniętym.}$$

(PS funkcja f na zbiorze A powinna być ograniczona!!!)

Obserwacja 1. Jeżeli weźmiemy stół o jakiejś długości to mogę wziąć ileś kartek (albo naleśników. Nie wiadomo czy działa dla czego innego) i go nimi przykryć. Co więcej, jeżeli będzie promocja, to mogę nawet rzucić ich przeliczalnie dużo. Pytanie: czy dla każdego zbioru mogę (niezależnie od kształtu kartek) przykryć go skończoną liczbą kartek?

Weźmy długi stół:

$$R = \bigcup_{n=0}^{\infty}]n-2, n+2[\cup]-n+2, n-2[\cup]0, 1[\cup]-2, 2[\cup]0, 1[\cup]-2019, 2018[\cup]-2, 2[\cup]0, 1[= \bigcup_{n=2}^{\infty}]\frac{1}{n}, 1 - \frac{1}{n}[.$$

Ostatnie jest słabe, bo nie mogę wybrać pokrycia ze skończonej ilości elementów.

"/img/"fig_34.png

Definicja 1. Niech X - zbiór a $F = \{A_\alpha, \alpha \in \mathbb{R}, A_i, i \in \mathbb{N}\}$ - rodzina zbiorów. Mówimy, że F jest pokryciem zbioru X , jeżeli $X \subset \bigcup_{i,\alpha} A_\alpha$. Jeżeli zbiory A_α są otwarte, to mówimy, że F jest pokryciem otwartym, jeżeli ilość zbiorów A_α jest skończona, to mówimy, że pokrycie jest skończone. Dowolny podzbiór F taki, że jest też pokryciem zbioru X nazywamy podpokryciem.

Definicja 2. Zbiór X nazywamy zwartym, jeżeli z **każdego** pokrycia otwartego możemy wybrać skończone podpokrycie.

Jak sprawdzamy, czy zbiór jest zwarty, to nie szukamy skończonych pokryć, tylko takie które nie są skończone.

Stwierdzenie 1. $(X - \text{domknięty, ograniczony}) \iff (X - \text{zbiór zwarty})$

Dowód 1. niech $X \in \mathbb{X}$, $\mathbb{X}$ - przestrzeń metryczna

$\Leftarrow$ ₁ Pokażemy, że jeżeli X - zwarty, to X - ograniczony. (przypomnienie: zbiór $A \subset \mathbb{X}$ jest ograniczony jeżeli $\exists x_0 \in A, \exists r$, że $A \subset K(x_0, r)$) Skoro X - zwarty, to niech F będzie pokryciem złożonym

z $K(x, 1), x \in X$. $F = \left\{ K(x, 1), \forall x \in X \right\}$. F jest pokryciem zbioru X , ale ponieważ X - zwarty, to znaczy, że z pokrycia F możemy wybrać **skończone** podpokrycie, co oznacza, że zbiór X możemy ułożyć w kulę o skończonym promieniu. Zatem X - ograniczony.

$\Leftarrow$ ₂ Pokażemy, że X - zwarty, to X - domknięty. Pokażemy, że X' - zbiór otwarty. Czyli, że dla dowolnego $p \in X' \exists K(p, \tilde{r})$, że $K(p, \tilde{r}) \cap X = \emptyset$ co będzie oznaczało, że X' składa się wyłącznie z punktów wewnętrznych. Weźmy $q \in X$, utwórzmy dwa otoczenia:

$$K(q, r), K(p, r); r = \frac{1}{2}d(p, q).$$

Widać, że $K(q, r) \cap K(p, r) = \emptyset$. Powtarzamy taką procedurę dla każdego $q \in X$, oznacza to, że dostaniemy pokrycie zbioru X kulami $K(q, r_q), q \in X$, ale X jest zbiorem zwartym więc mogę wybrać

"../img/"fig_35.png

Rysunek 1: Nieważne, co A myśli o sobie, jeżeli otoczmy je kulą, to jest ograniczone i koniec

skończoną ilość kul

$K(q_1, r_1), K(q_2, r_2), \dots, K(q_k, r_k)$ będącą pokryciem zbioru X . A to znaczy, że

$$\underbrace{(K(p, r_1) \cap K(p, r_2) \cap \dots \cap K(p, r_k))}_{\text{jest do zbioru niepusty i otwarty}} \cap \underbrace{(K(q_1, r_1) \cup K(q_2, r_2) \cup \dots \cup K(q_k, r_k))}_{\text{Pokrywa cały } X} = \phi.$$

czyli np.

$$\bigcap_{n=1}^{\infty} \left] - \frac{1}{n}, \frac{1}{n} \right[= [0].$$

Znaleźliśmy otoczenie otwarte punktu $P : K(p, r_k) \cap \dots K(p, r_k)$, takie, że nie ma punktów wspólnych z X , więc p jest punktem wewnętrznym, czyli X' - otwarty, czyli X - domknięty.

X - domknięty i ograniczony $\implies X$ - zwarty. Niech P - kostka z $\mathbb{R}^n$, metryka d_2 . Pokażemy, że P jest zwarta.

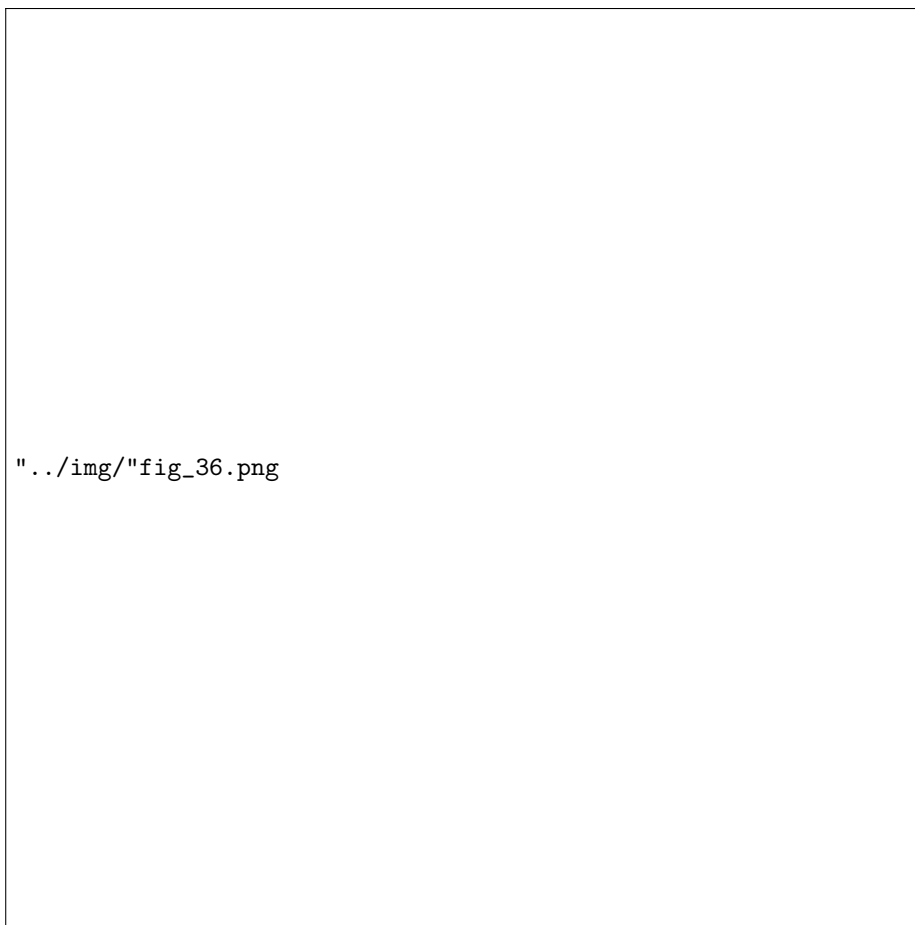
$$P = [a_1, b_1] \times \dots \times [a_n, b_n].$$

$$\neg(p \implies q) \iff p \wedge \neg q.$$

Dowód przez sprzeczność:

Załóżmy, że P - domknięty i ograniczony i P nie jest zwarty. Co to znaczy, że P nie jest zwarte? Oznacza to, że istnieje pokrycie zbioru P takie, że nie da się wyciągnąć z niego skończonego podpokrycia.

Jeżeli P nie da się pokryć skończoną ilością zbiorów, to znaczy, że jeżeli weźmiemy kostkę $[a_1, c_1] \times [a_2, c_2] \times \dots \times [a_n, c_n]$ gdzie $c_1 = \frac{a_1+b_1}{2}, c_2 = \frac{a_2+b_2}{2}, \dots, c_n = \frac{a_n+b_n}{2}$, to jej też nie możemy podzielić na skończoną ilość elementów. Czyli $P_1 \subset P$, kulę P_1 też możemy podzielić na cztery części itd... W efekcie dostaniemy ciąg kostek $PP_1P_2P_3 \dots P_n \dots$. Weźmy ciąg

Rysunek 2: Przykrywanie zbioru kulami

elementów

$$\begin{aligned} x_0 &\in P \\ x_1 &\in P_1 \\ &\vdots \\ x_n &\in P_n \\ &\vdots \end{aligned}$$

Znaczy, że ciąg $\{x_n\}$ jest ciągiem Cauchy (bo każdy element ciągu asdasd). Ciąg $\{x_n\} \in \mathbb{R}^n$ czyli X_n jest zbieżny. (bo $\mathbb{R}^n$ - zupełna). Niech $\tilde{x}$ będzie granicą $\{x_n\}$ a zbiór $\{P, P_1, P_2, \dots, P_n, \dots\}$ jest pokryciem P takim, z którego nie możemy wyciągnąć skończonego podpokrycia. Ale skoro $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \tilde{x}$, to znaczy, że

$$\forall_{\varepsilon > 0} \exists_n \forall_{n > N} . x_n \in K(\tilde{x}, \varepsilon).$$

Oznacza to, że mogę tak dobrać ε , że w $K(\tilde{x}, \varepsilon)$ będą się zawierać wszystkie $P_i, i > n$. Mogę wtedy wybrać **skończone** podpokrycia kostki P .

$$\{P_1, P_2, P_3, \dots, P_{n_i}, K(\tilde{x}, \varepsilon)\}.$$

"../img/"fig_37.png

i sprzeczność

Wracamy do tw. Lebesque'a. Obserwacja: Niech D - zwarty, $D \subset \mathbb{R}^n$, $f : D \rightarrow \mathbb{R}$ - ograniczona i niech $A = \{x \in D, o(f, x) < \varepsilon\}$. Wówczas:

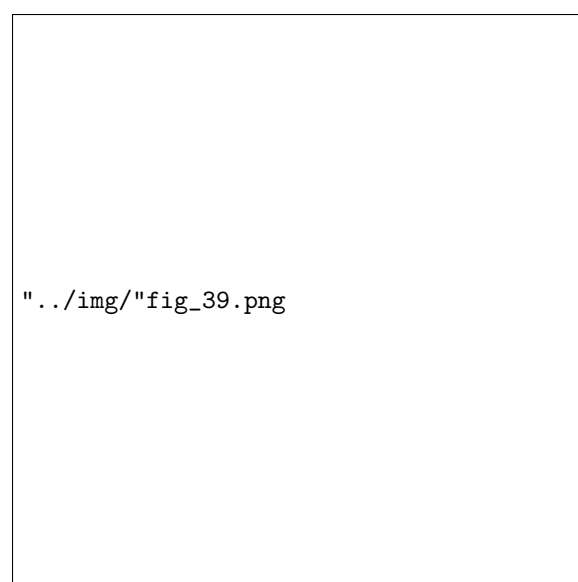
$$\exists_{\Pi} |\overline{S}(f, \Pi) - \underline{S}(f, \Pi)| < \varepsilon |D|.$$

Dowód 2. Skoro $\forall_{x \in A} \lim_{r \rightarrow 0} | \sup_{K(x', r)} f(x') - \inf_{x' \in K(x', r)} f(x') | < \varepsilon$ To znaczy, że $\exists_{r_\varepsilon}$ takie, że $| \sup f(x') - \inf f(x') | < \varepsilon$. Jeżeli zbadamy wszystkie kule $K(x, r_\varepsilon)$ $\forall_{x \in D}$ to otrzymamy pokrycie A . Ale A jest zbiorem zwartym, więc możemy wybrać skończone podpokrycie, czyli skończoną ilość kul takich, że

$$(*) A \subset K(x_1, r_\varepsilon^1) \cup K(x_2, r_\varepsilon^2) \cup \dots \cup K(x_n, r_\varepsilon^n).$$

Możemy zatem wybrać podział Π zbioru D zgodny z podziałem $(*)$, w wyniku czego,

$$|\overline{S}(f, \Pi) - \underline{S}(f, \Pi)| < \varepsilon |D|.$$

Rysunek 3: mogę wybrać sobie takie kółko, że wszystkie następne kwadraty będą już leżały w tym kółku!

`"../img/"fig_40.png`